

Restaurang -83, en kommentar med anledning av bokföringsnämndens rekommendation ang gemensam verifikation

Av fil kand Alf Westermarck

Kontrollaktionen Restaruang -83 har under revisionsstadiet och de efterföljande processerna i länsrätt och kammarrätt rest en hel del frågeställningar. I SN har framförts synpunkter i fyra tidigare artiklar, senaste SN 1987 sid 344.

Inledningsvis vill jag framhålla att avsikten med artikeln är att belysa vissa frågeställningar angående underlaget för inkomstredovisningen och god bokföringssed inom restaurangbranschen. Anledningen är bokföringsnämndens nya rekommendation ang gemensam verifikation som utkom i april 1988 (BNF R2).

Den viktigaste frågan är enligt min mening vilka krav som bör ställas på bokföringsmaterialet. Som jag tidigare framfört i min artikel i SN och som inte kan upprepas tillräckligt många gånger gäller att en grundläggande förutsättning för en rättvisande inkomstredovisning är att nödvändiga och adekvata krav ställs på räkenskapsmaterialet. Väsentligt i detta sammanhang är om kassaregisters kontrollremsa är räkenskapsmaterial som ska bevaras eller inte.

Som jag tidigare framfört *borde* god redovisningssed inom restaurangbranschen innebära att kontrollremsan från kassaregistret arkiveras som räkenskapsmaterial. I allmänhet anses väl kassakontrollremsan som räkenskapsmaterial som skall bevakas. Det har också visat sig vid företagna revisioner att i stort sett alla använder kontrollremsor och bevarar dessa.

Vad avses med begreppet god redovisningssed inom restaurangbranschen?

God redovisningssed innebär enligt citat ur prop 1975:104 "en faktiskt förekommande praxis hos en kvalitativt representativ krets av bokföringsskyldiga". Avgörande vad som är god redovisningssed inom en bransch är således tillämplad praxis hos de ledande företagen inom branschen.

Vidare kan följande citeras ur ovannämnda prop med förslag till nuvarande

bokföringslag. ”Det är angeläget att företrädare för det allmänna — som har stora intressen att bevaka i detta sammanhang — också får tillfälle att öva inflytande i frågan. Jag återkommer senare till att en särskild nämnd för redovisningsfrågor bör inrättas. Denna kommer att utöva stort inflytande på hur frågor om god redovisningssed skall bedömas i olika situationer. En annan uppgift för denna nämnd kan vara att mot bakgrund av den ständiga utvecklingen på redovisningsområdet anpassa praxis och med hänsyn härtill utforma vad som är god redovisningssed. På detta sätt kommer företrädare för det allmänna och för löntagarnas organisationer — som bör ingå i nämnden — att kunna påverka utvecklingen.”

Bokföringsnämnden har besvarat två frågor om s k gemensam verifikation som är intressanta i detta sammanhang. Den ena frågan avser gemensam verifikation i ett detaljhandelsföretag (BFNs cirkulär C15/4). Den andra frågan behandlar uthyrning över disk inom videofilmbranschen (C1/1).

Första frågan avser en större koncern där ett flertal butiksbolag ingår. Vidare framgår att en betryggande intern kontroll föreligger och framför allt att mängden kontrollremsor utgör per år c:a 1 m³ i en butik med 5 milj kr i omsättning. Att kontrollremorna inte skall ses som räkenskapsmaterial synes i detta fall närmast vara ett praktiskt problem med tanke på den volym ett tio-årigt bevarande tar i anspråk.

Frågan angående videofilmbranschen är enligt min mening mer relevant vid en jämförelse med restaurangbranschen. I svaret från BFN redogörs inledningsvis för kravet på en verifikation. Verifikationen skall innehålla uppgifter om när den upprättats, när affärshändelsen inträffat, vad den avser, vilket belopp den gäller och vilken motpart den berör. Kontrollremsan från kassaregister omfattar alla dessa uppgifter utom information om motparten. I restaurangbranschen erhålles dessa uppgifter både på kontrollremsa och notan som framställs av bongmaskinen. Givetvis med olika ordningsföljd då notan inlägges och stämplas vid varje beställning (kopia av notan bevaras för internt kontrollbehov). I svaret framgår vidare att ett skäl att få använda gemensam verifikation vid försäljning över disk är att enskild verifikation inte kan upprättas utan svårigheter. I restaurangbranschen upprättas en nota samt dessutom motsvarande uppgifter på en kassakontrollremsa. Något bärande skäl för att inte betrakta kassakontrollremsa som gemensam verifikation synes inte föreligga. Givetvis med det förbehållet att större företag eller en koncern med många enheter och stor omsättning och där en betryggande intern kontroll finns inte behöver spara sina kassakontrollremsor i tio år. Behovet av arkivering bestäms i dessa fall med hänsyn till de interna kontrollkraven i företaget.

Bokföringsnämndens anvisning angående gemensam verifikation

Så har då bokföringsnämnden till slut uttalat vad god redovisningssed vid

kontantförsäljning i mindre företag innebär. Enligt punkt 20 i rekommendationen skall den gemensamma verifikationen bestå av kontrollrensor jämte tömningskvitton från kassaapparaterna.

Den tidigare tystnaden skapade osäkerhet om kravet på underlag för inkomstredovisningen. Tacksam för dessa klara och tydliga besked. Uppenbart är att bokföringsnämnden har genomgått en eller flera ansiktslyftningar under de senaste åren.

ADVOKATER, JURISTER, REVISORER, SKATTEKONSULTER, BANKERNAS FONDAVD, FÖRSÄKRINGSBOLAG, TAXERINGSHANDLÄGGARE INOM SKATTEFÖRVALTNINGEN, RSV, EGNA FÖRETAGARE M FL.

”Skatteaspekter på pensioneringsregler m m”, 3:e uppl 1988 av Sven Grundström.

Boken (i pärmform) ca 400 sid behandlar olika former för pensionering i företagets och egen regi. Inneh 1 faktadel med 5 bil samt en rättsfalls-samling (del 2), ärenden som behandlats i KR och RR åren 1970 — 1986 (över 60 rättsfall) betr avdragsrätt m m vid avsättning till pensionering, personal- och pensionsstiftelser samt bostadsbegreppet och väsentlig anknytning till Sverige m m.

Pris 595 kr inkl moms och portokostnader.

Beställning kan ske här nedan eller per tel 031-20 94 48.

Ja tack, skicka mig/oss ..... ex av ”Skatteaspekter på pensioneringsregler m m” 3:e uppl 1988. Vid beställning av minst 5 ex lämnas 10 % rabatt. Boken i pärmform sändes mot paketpostförskott.

Namn ..... Företag .....

Adress ..... Postnr .....

Postadress .....

Insändes till **SIG-Produktion**, Eklandagatan 13, 412 55 Göteborg.

För deklaration och skatteplanering

Johan A Lybeck

Gustaf Hagerud

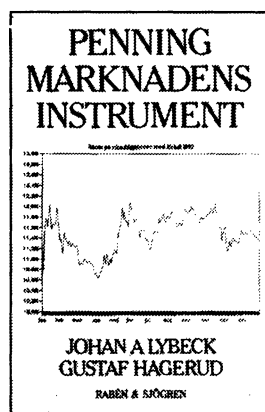
PENNINGMARKNADENS INSTRUMENT

Den svenska penningmarknaden har utvecklats mycket snabbt. Från sin födelse omkring 1980 har den redan vuxit i de flesta dimensioner. Vi har nu alla de olika instrumenten som finns t ex på Euro-marknaden – och det är om dessa denna bok handlar. Även vad gäller de deltagande aktörerna har kunnigheten i Sverige ökat markant och det antal aktörer som regelbundet använder penningmarknaden i någon form kan räknas i tusental. Bland placeringarna märks allt fler mindre kommuner, företag och också hushåll. Det är för alla dessa denna bok är avsedd.

Johan A Lybeck är professor i nationalekonomi vid Göteborgs universitet och VD för Finanskonsult AB.

Gustaf Hagerud är civilekonom och tjänstgör sedan 1986 på Sparbankernas Banks kapital- och penningmarknadsavdelning.

ISBN 2959 2518 Inb. Ca-pris 292 kr

Anders Andersson

John Larsson

AVDRAGSLEXIKON 1989

Handbok för deklaration och skatteplanering

Storsäljaren Avdragslexikon kommer nu i två versioner: en ny inbunden proffsversion med ett utökat innehåll för företagare, jurister, ekonomer, skattekonsulter, statliga skattetjänstemän, banktjänstemän och revisorer, samt en häftad bok i samma utförande som tidigare år för löntagare.

Det finns en mängd möjligheter för företagare att helt lagligt sänka sin skatt. Handelsbankens skattejurist John Larsson och Expressens skatteskrubent Anders Andersson berättar om de bästa sätten att öka vinsten för både företaget och företagets ägare.

Avdragslexikon 1989 i två versioner

– en häftad röd för löntagare
ca 200 sid ISBN 2959 2526 ca-pris 107 kr

– en inbunden blå för företagare m fl
ca 240 sid ISBN 2959 3026 ca-pris 242 kr

Rabén & Sjögren